קאַדיע מאָלאָדאָווסקי

מעשהלעך

№ 4

דער פישער־יונג.

אַ מעשה מיט אַ וואָלף.

די דאַמע מיטן הינטל.

אַרויסגעגעבן דורך דער יידישער שול־אָרגאַניזאַציע אין פוילן
1931 וואַרשע

דער פישער־יונג

דער פישער־יונג

צו דער אַזיערע, דער מוטער,
האָט דאָס דאָרף זיך צוגעלענט,
מיט דעכלעך איינס לעבן אַנדערן, ווי שוואָמען,
און מיט נידעריקע ווענט.

איז אַ טיר ערגעץ פאַראַן,
שמאָל און קרומלעך, ווי אַ שפּאַלט,
קריגן קינדער זיך אַרויס,
כאַפּן מאָלקעס (*) אויפן ברעג.
אַלטע אָפּגעברענטע פישער
זיצן לעבן אויפן זאַמד,
קוקן איין זיך ווייט אין וואַסער,
אויפן הימל, אויפן וועג.

(*) מאָלקעס — קליינע פישעלעך.

איבער אלע נעסטן־הייזלעך
הויך און ווייס,
ווי א בושעל איבער זשאבעס,
שטייט דעם פריצס הויז.

ביי די טירן ליגן הינט און וואַרטשען,
אין די שטאַלן קלאַפּן פערד מיט דינע פּיס.
און דער פּריץ גייט אין ווייסע קליידער,
מיט געפאַרבטע וואַנצעס
און מיט גלעלע שיך.

***

אויף א רינג אינמיטן וואַסער
האַלט די אַזיערע דעם ווינט דאַ צוגעבונדן,
וואַיעט ער און דרייט זיך אום,
און ווען ס'שטאַרבט אַן אַלטער פישער,
ברומט דער ווינט און ס'קלינגט דער רינג

האַט דער ווינט דאַ שטענדיק אַרבעט,
גייט איבער דער אַזיערע און זעט,
ווען אַ פישער ווערט פאַרמאַטערט,
טרייבט ער אונטער אים די נעץ,

און ווען טונקל ווערט דער הימל,
שיקט ער שיפלעך אַפּ אַהיים,
און אַ קינד, אַ קליינס, ווען ס'טרינקט זי
הויבט דער ווינט דאָס אויף אַליין.

נאָר אין אַסיען וויל דער ווינט אַנטלויפן,
שלאָגט די כוואַליעס,
ברעכט דעם רינג,
שפּייט מיט ווייסן שוים צום הימל
און דערטרינקט אַ בלאָנד קינד.

נאָר ס'ווערט מיד דער ווינט און לייגט זיך.
לייגט זיך רוען אויפן ברעג,
וויינט און כליפּעט,
רייסט די שיפלעך.
און בלייבט ווידער אויפן רינג.

איז אַמאָל אַ בלאָנדער פישער
אַ טשעקאָווער יונג געווען,
אין זיין שיפל
אויף דער אַזיערע אַוועק,
זען וואו וואוינט דער ווינט אין וואַסער,
זען דעם קלינגענדיקן רינג.

אַז ער איז צוריקגעקומען,
האָט אים קיינער נישט דערקענט:
הויך און דאַר,
מיט האָר באַוואַקסן,
אויף זיין שיפל
פאָרט ער אום, אַן וועסלעס, רודער,
רעדט און שמועסט מיטן ווינט.

***

איינמאָל אין אַ טאָג, סוף זומער,
איז דער פּריץ דורכגעפאָרן
אויף זיין פערד אַליין ביים ברעג.

האַלט דאָס פערד דעם קאָפּ פאַרריסן,
שטעלט די דינע פיס פאַמעלעך,
און דער פּריץ שמייכלט, שווייגט,
וואַרט די פישער זאָלן זיך אַ בוק טאָן,
מיט אַ ליבלעכן „גוט מאָרגן",
מיט אַ העכט און מיט אַ קאַרפּ.

ווערט דער פישער־יונג משוגע:
— הער נאַר, —זאָגט ער, — פּריץ, פּריץ!
זאָג „גוט מאָרגן" מיר, דעם פישער,

ביסט דאָך צו מיין ברעג געקומען,
צו דער אָזיערע, צו מיינער.

הערט דער פּריץ אויף צו שמייכלען
(איי איז דאָס אַ שלעכטער סימן!)
גיט אַ ריר מיטביידע וואָנצעס,
ווי אַ בייזע קאַץ.

כאַפּט דער יונג אים ביי די לייצעס,
גיט דאָס גאַנצע דאָרף אַ ציטער,
און די הייזלעך ווערן שטילער, ווערן פינצטערער, ווי נאַכט.

לויפן הינט און ס'לויפן רייטער,
לויפן קאַנטשיקעס און ביימשן,
ווערט צעשפּילט ביים יונג די גבורה,
גיט אַ וואונק צום שווארצן וואַסער,
און פון אָזיערע, פון מיטן,
הויבט זיך אויף דער ווינט פון רינג.

איז דער פּריץ, ווי אַ בלעטל,
פון דעם פערד אַראָפּגעבלאָזן,
קיינער ווייסט נישט וואוהין —
אפשר אין די בלאָטעס, אפשר אין דער אָזיערע אריין.

אַלע יאָר די אָסיען־ווינטן
ברעכן אויס פון הויז אַ ברעט
און אַ דעמב ביים פריצס טויער,
און אַוועק.

און דער פישער־יונג אין שיפל
פאָרט אַרום און היט דעם ברעג,
זאָגן אַלע אים „גוט מאָרגן",
ווער עס קומט און גייט אַוועק.

אַ מעשה מיט אַ וואָלף

אַ מעשה מיט אַ וואָלף

אין פעלד זענען שעפסן געווען,
האָט זיי אַ פּאַסטעך געהיט און געזען.

האָבן שעפּסן געמעקעט, געדרייט מיט די עקן,
איז אַ וואָלף פון וואלד געקומען פרעגן:

— ווער מעקעט עס ביי דיר אין פעלד?

— קיינער מעקעט נישט, איך קאָך פאַר זיך אַ יויך
קלאַפּט דאָס שטערצל אין דעם טעפּל אַזוי הויך.

איז דער וואָלף אַוועק,
מיט אַן אַראָפּגעלאָזטן עק.

האָבן שעפּסעלעך גענומען טאַנצן, מיט קאָפּיטעס שלאָגן,
איז אַ וואָלף פון וואלד געקומען זאָגן:

— ווער טופּעט עס ביי דיר אין פעלד?

— קיינער טופּעט נישט, אַ רעגן גייט, דו זעסט,
שלאָגט דער רעגן אין די גרעזלעך אַזוי פעסט.

איז דער וואָלף אַוועק,
מיט אַן אַראָפּגעלאָזטן עק.

האָבן שעפּסעלעך גענומען הוליען, אין קאַדרילן גיין,
איז אַ וואָלף געקומען מיט פאַרקריצטע ציין:

— ווער הוליעט עס ביי דיר אין פעלד?

נאָר די שעפּסעלעך האָבן געפירט אַזעלכע זינגערייען,
אַזעלכע כאָרן,
אַז דאָס פאַסטעכל דעם תירוץ האָט פאַרלאָרן.

היינט, אַז דאָס פאַסטעכל דעם תירוץ האָט פאַרלאָרן,
ווער ווייסט, ווער ווייסט, וואָס איז מיט שעפּסעלעך
געוואָרן.

די דאַמע מיטן הינטל

די דאַמע מיטן הינטל

מאָטיוו פון ס. מאַרשאַק

מיט אַ גרויסן באַגאַזש
קומט אַ דאַמע צום באַן

אַ קערבל,
אַ קעסטל,
אַ קליין טשעמאַדאַן,
אַ פּעקל,
אַ זעקל,
אַ פּודעלע גרויס, ווי אַ פּינטל,
און אַ קלייני נקער הינטל.

ט'דאָס גענומען אַ מענטש מיט אַ בלעך אויפן היטל
און ט'געגעבן אַ גרינעם, געשטעמפּלטן קוויטל.

די באַן גיט אַ פייף
און נעמט פאָרן,
און דאָס הינטל
אַ ביל
און אַ שפּרונג,
און פאַרלאָרן.

וערט אַ גרויסער קוראַזש
און מען ציילט דעם באַגאַזש:

אַ קערבל,
אַ קעסטל,
אַ קליין טשעמאָדאַן,
אַ פּעקל,
אַ זעקל,
אַ פּודעלע גרויס, ווי אַ פּינטל, —
נאָר וואו איז דאָס הינטל?

דערווייל שטייט אַ הונט,
אַ גרויסער, אַ בייזער,
אַ פּוד מיט אַ פונט.

מען גיט אים אַ נעם,
און אַ יאָג,

און אַ טראַג אויפן באַן
צום קערבל,
צום קעסטל,
צום קליין טשעמאָדאַן,
צום פּעקל,
צום זעקל,
צום פודעלע גרוים, ווי אַ פינטל,
אויפן אָרט פון דעם הינטל.

פאַרהאַקט
און פאַרפאַקט
אין מען פאַרט.
דריי נעכט
און דריי טעג
אַלץ אין וועג.

דערנאָך קומט די דאַמע צו גיין מיט אַ רעש;
— גיט אַהער מיין באַגאַזש!

אַ קערבל,
אַ קעסטל,
אַ קליין טשעמאַדאַן,
אַ פּעקל,
אַ זעקל,

אַ פּודעלע גרויס, ווי אַ פינטל
און אַ קלייניננקער הינטל!

גיט אַ שפרונג אויפן קאָפּ איר אַ הונט,
אַ גרויסער,
אַ בייזער,
אַ פּוד מיט אַ פונט.

גיט די דאַמע אַ קוויטש:
— רוצח, אַט דאָס איז מיין הונט?
אַט האָב איך אַ קוויטל...

זאָגט דער מענטש אין דעם היטל:

— שאַ, שטילער, מאַדאַם,
דריי נעכט
און דריי טעג
ביסט געוועזן אין וועג,
איז דאָס הינטל, קיין עין־הרע, געוואַקסן
און געוואָרן אַ הונט,
אַ פּוד מיט אַ פונט.

Printed in Poland

K. Mołodowska — Masełech

Copyright by
Zjednoczenie Szkół Żydowskich w Polsce

Druk. G. Piment, W-wa, Sierakowska 4.

אויסשליסלעכער פאַרקויף:
צענטראַלער ביכער-לאַגער „קולטור-ליגע”, וואַרשע, לעשנאָ 40